i *Quæro.*] Vide p Card. Pariſ.conſ.14.nu.11.Rol. omnino, & Nat. hic in conſ.479. ille in conſ. 57. vbi plene,& ad vtramque partem,& dix in coll.mea commu. opi. in ver.uaſallus.ſub nu.6. *Giac.*

An cadat a toto feudo, an autem ſolum ab ipſa parte, quam alienauit.] Quod† vaſallus partē feu-
9 di alienans, eam tantum partē perdat, æquitati & iuri feudali magis conſentaneum eſt, per textū clariſſimum in c.1.ibi,ſi alienauerit totum, perdat totum: ſi partē, perdat partem,&c.de vaſall.qui cōt. conſtitut.Lothar. tit.38.li. 2.F. & ibi Baro à Tautéberck.nu.1.item in cap.1. §.item qui dominū. verſ. illud enim eſt certum,quę fuit prima cauſ. benefic. amitt.tit.24.lib. 2. F. nec non in c.1.§.vlt.ibi, beneficium ſuū vendiderit totum. de feudo ſine culpa non amitt.tit.21,libr.1 F. Hunque facit euidens ra-
10 tio: quod † vlterius progredi pęnæ motus non debeat,quam reperiatur delictum l.ex facto 43.§.vlt. ibi, ſatis enim punitus eſt in eo,&c.ff.de vulg.& pupill.ſubſtit.l. ſancimus 22. Cod.de pęn.l. reſcriptum 6.ff. de his, quæ vt indig. auferunt. Et hāc opinionem omnes Doct. (excepto Baldo) tenere,teſtatur hic Clarus noſter. Eandē præter Interpretes hoc loco allegatos, defendunt Sonsbecc.in Comment.in vſus feud.parte 12.nume. 78. Blanc. in iuris feud Epitom.lib.2.cap.1. num. 70.Bocer.d claſſ.5.diſpu. 20.the.85.& Ioan.Rudinger.d.lib.1. var. lect. iuris feud. cap. 40. vbi ad contraria pulchre reſpondet. *Harprec.*

k *Omnes Doct.*] Pro hac communi adde Mat. de Afflict.in d. cap. 1.Imperialem. nu. 28. Bald. in c.1.§. hoc quoque, num. 13. de ſuc. feud. & eam communem dicit Tho. Grammat.dec.49. num.2 And.Tiraq. in l.ſi vnquā. verb.omnia nu.14. C. de renoc.dona. *Gouean.*

l *Et quibus dederit.*] Adde, quod vaſallus, cui conceſſum eſt feudum cum iſta clauſula, & quibus dederit, poterit de eo teſtari; commune per

7 *Sed pone, vaſallus habens feudum,alienauit ſine conſenſu domini ſolummodo vnam*
i *partem feudi; Quæro,* i *an cadat a toto feudo,an autem ſolum ab ipſa parte, quam alienauit? Reſp.Bald.in c. 1. §. ſi vero, num.1.qual.olim. feud. alien.pot. tenuit, quod totum amittat. Sed contra Bald. te-*
K *nent omnes* k *Doct. vt dicit Molin.in conſuet.Pariſ.feu.§. 13.gl.5.nu.7.Gl.autem in c.1. §.callidis, in uerbo, amittant. de prohib. feud. alien. per Frider. tenuit, quòd cadit ſolum a parte alienata, & dicit Corn.conſ.67. in lit.K. libr.2. quod ita tenent communiter Doct. Hanc etiam concluſionem dicit eſſe communē Curt. iun.in d.4. parte in prima dubitatio. poſita poſt tres regulas amiſſio. feudi propter alienationem. Quod videtur ſatis rationabile, vt quis eatenus puniatur tantum, quatenus deliquit.Et hoc in propoſito cōmunem rationē appellat Ign. in l.3.§. ſi quis tabulas, nu.8. ff. ad Syllan. Et hæc opin. eſt etiam magis æqua,licet in puncto iuris forte opinio Baldi obtineret.*

8 *Vlterius quæro, quod ſi feudum eſſet acquiſitum pro ſe,*
l *& quibus* l *dederit, nunquid poterit vaſſallus id ſine conſen-*
m *ſu domini* m *alienare? Reſp. quod ſic.Eſt de hoc tex.in c.1. in prin.de feudo non hab.pror. na.feud.& eſt communis concluſio, vt dicit Curt. iun. in d. 4.parte, in 2.regul.q. 5. Dec. conſ.193.poſt.nu.5.verſ.Non obſtat fundamentum. Videtur enim dominus concedendo feudum cum illa clauſula, vſque a principio præſtitiſſe cōſenſū cuique alienationi, quam de ipſo feudo faceret vaſallus.*

9 *Succeſſiue quæro, nunquid poſſit uaſallus alienare commoditates ipſius feudi? Reſp. quod ſic. Ita dicit Bald. in cap.1.§.aut ſi libellario, num. 3 in fin.quib.mod.feud. amit. & eſt communis opinio, ut atteſtatur Ruin.conſ.176.num. 1.lib.13. Quod tamen intellige, ut talis alienatio ualeat durante tantum uita ipſius alienantis,non autem in præiudicium eius, qui eſt ſucceſſurus in feudo. Et ita ſentire uidentur fere omnes Doctores de hac materia loquentes.*

10 *In propoſito huius materię quæro, ſi vaſallus alienauit generaliter omnia bona, quæ habet in tali loco, nunquid in huiuſmodi generali alinatione veniant etiam bona feudalia? Reſp. quod non.Tex.eſt in c.1.de cap.qui curiam vendūt, & ita dicunt cōmuiter Doct. vt ait Curt.iun.de feud.d.4.p. in vltima cauſa priuationis feudi,in 3.regul.colu.6.verſic. reſtat etiam.Ex quo enim vaſallus alinando bona feudalia incideret in pœnam, ſuccedit iuris concluſio vulgata, quod nemo cenſetur facere actum, propter quē incurret in pęnā. Aduerte tamen, ſi caſus de facto cōtingeret,quia aliud eſset quęrere,an bona feudalia veniret in huiuſmodi generali alienatione, quantum ad hoc, vt vaſallus caderet in pœnam, aliud autem eſſet quærere, an venirent quantum ad hoc, ne emptor remaneret deceptus, puta ſcilicet, ſi putaſſet ſe etiā illa acquirere, ignorans ea eſſe fendalia:hoc enim caſu conſiderata qualitate pretij, & valore bonorum, deberet Iudex cogere venditorem ad reſtitutionem pretij, quod veriſimiliter emptor credebat erogare in acquiſitionem illorum bonorum,quæ reperta sūt eſſe feudalia, ne quis cum iactura alterius locupletetur.*

11 *Pone, vaſallus reperitur*
n *in magna* n *aliqua neceſſitate conſtitutus; Quæro, nunquid poterit eo caſu feudum alienare ſine domini cōſenſu, propter illam magnam neceſſitatem, præſertim ſi eſſet fame oppreſſus? Reſpon. quod non. Ita tenet Bald. in cap.1. num. 2.qualiter olim feud. pote. alien. & eſt communis concluſio, vt dicit Curt. iun. de feud.in 4. parte princ. in vltima cauſa amiſſionis feudi,in 1.regula, quæſt.16.Quæ licet prima facie videatru nimis rigoroſa: tamen eſſet ſeruanda. Cum enim ſupremum dominium rei feudalis ſit apud dominium, non debet licere aliquo caſu vaſallo; de ipſare feudali diſponere ſine eius conſenſu.Bene credo,quod ſi eo caſu, quo ſcilicet vaſallus fame*

Rol.conſ.71.num.6. vol. 2. & dixi in collect. mea commun. opin. in verb. vaſallus.nu.12. *Giach.*

m *Alienare.*] Vide omnino per Iaſ.in l.2.& 3.C. de iure emphyt. col. 2. & 3. *Giach.*

n *Magna aliqua neceſſitate.*] Itē quod vaſallus feudum alienans irrequiſito domino, etiam ſi alienaſſet ob aliquam neceſſitatem, nō valeat alienatio, cōmu.vide per Duen. ſub reg. 40. in 14. amplatione, & dixi in ead. collect.mea verſ.Vaſallus. n. 41. & non ſemper dominus tenetur conſentire vaſallo feudum alienare volenti, niſi in quatuor caſibus, de quib. vide apud Afflict. dec.265. num.68. *Giach.*

Vaſallus reperitur in magna aliqua neceſſitate
11 *cōſtitutus.*] Quod† vaſallus,etiam ob magnam neceſſitatem,inconſulto domino feudum alienare nequeat, apparet ex tit. 9. in princ. lib.2. feud. vbi IC. Feudiſta refert, quatenus potuerit olim ante Lotharij conſtitutionem feudū alienari,inter alia dicit: neceſſitate ſuadēre potuiſſe olim vaſallum domino inſcio,vel inuito partē feudi vendere. Vnde neceſſario ſequitur, per Lotharij conſtitutionem, qua illa alienandi licentia, quæ olim vaſallis competebat, ſublata eſt, etiā in caſu neceſſitatis alienationem feudi prohibitam eſſe. Preterea
12 †nemo cogitur emere, & vendere,vel conſentire in venditionē rei ſuæ,l.inuitum.11.C.de cōtrah. empt.l.nec emere. 16. C. de iure delib.nec de ſuo cuiquā benefacere quiſquā cōpelli poteſt. can. precariæ.5.§.decreuit.cauſ. 10. q.2.Accedit, quod vt quis magna aliqua, & vrgenti neceſſitate permatur:non tamen poſſit ſub hoc prætextu ſuū alteri auferre, & in quoquam præiudicare.l. id, quod noſtrum 11.ff. de reg. iur. c. 3. ext. de furtis. Et illā concluſionem, vtpote communem, ſeruādam eſſe, poſt alios, Clarus noſter hic affirmat.Eandē tenent Schrader.d.tract. feud. parte 8. c.1.num.20.& ſeq.D.Bocer.claſſ.5.diſput.20. the. 86.cum ſeq. *Harprec.*

Domi

o *Domino ipſo ſciente,*
13 *& tacente.*] Quod † tacitus domini conſenſus ad feudi alienationē ſufficiat, poſt Clarū noſtrum, & ab eo citatos, tenent alij communiter, Mynſing.cent.4. obſeru.87.Borcholt.in cōment.in conſuet.feud. c.8. n.72. Roſenth.in Synopſi iur.feud.c.9. conclu.11.& ceteri ab his citati.Tametſi Barthol.Camer.ad titul. 55.de prohib.feud. aliena. per Frider.lib.2.F.& Dn. Collega Bocer.d. diſp.20. theſ.88.lit.B.nō abſque rationib. ſpecioſis diſſentiāt. *Harpr.*

p *Quod ſic.*] Item feudum quando ſit alienabile, vide Rim.iun.conſ.55.itē quod feudū abſque cōſenſu domini, poſſit alienari per vaſallum proximiori, & immediatè ſucceſſuro; ſolidam, & indubitatā eſſe cōcluſionē atteſtatur Rol. in conſ.64.nu.19, & conſ. 2.n.36.vol.2.& dixi in collect.mea in verb. feudum, nu.95. *Giach.*

periret, dominus ab eo requiſitus nollet,vel ipſe acquirere vtile dominium, vel eius alienationi conſentire, poſſet per ſuperiorem ad id cogi.

12 *Quæro nunc,an valeat cōſuetudo, quod vaſalli poſſunt alienare feuda ſine conſenſu dominorum? Reſpon.quod ſic. Ita dicit Io. Raynal. in c.Imperialem.§.habito, colum.24. de prohib.feu.alien.per Frideric. Et hæc videtur eſſe magis communis ſententia, vt dicit Curt.Iun.conſ.158.numer. 8. Sicut etiam videmus, quod in ceteris omnibus,quæ reſpiciūt feuda, conſuetudo vincit legem,& ipſa pro lege habetur.*

13 *Præterea quęro;dictum eſt quod vaſallus non poteſt ſine conſenſu domini feudum alienare, modo contingit,quod va-*
o *ſallus alienat feudum,* o *domino ipſo ſciente,& tacēte,nunquid hoc ſufficiet pro conſen-*
p *ſu? Reſp. quod* p *ſic. Ita tenet gl. in cap.1.in verbo, ipſorum permiſſu.de prohib.alien.feu. per Loth.quā ſequūtur cōiter Doct.vt ait Hieron. Schurf. conſ.134.n.3.inter cōſilia feud.Bruni.Aluar.in c.1.§.præterea,n.4.quib.mod.feud.amit.quē refert Iac.in verb.Et cū pacto de non alien.n.20.& dicit Dec.conſ.144.in prim.verbis,quod illa gl.eſt cōiter approbata.Hanc etiā cōcluſ. dicit eſſe cōmunē Curt.iun.de feu.in 4.par. in vlt. cauſa priuationis feudi,in 2.reg.principali,col.1.Hanc eandē opin. tenuit gl.in d.§. præterea,in verb.regreſſum, quā parieer dicit eſſe cōmuniter approbatā,Claud.in l.quæ dotis,n.35.ff.ſol.matri. Nam vbicūque quis poteſt contradicendo actū impedire, præſentia cum taciturnitate operatur conſenſum: quam tamen ego intelligo, vt procedat quando dominus ſciens per notabile tempus tacuit, puta per annum, alias ſecus.*

QVÆSTIO XXXII.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Vaſallus poteſt ſine conſenſu domini alium ſubinfeudare de feudo, quod ipſe habet.*
2 *Et quid ſi ſit feudum Eccleſiaſticum.*
3 *Et quid ſi ſit feudum decimarum.*
4 *Et quæ requirantur an hoc, vt talis ſubinfeudatio valeat.*
5 *Et an talis ſubinfeudatio fieri poſſit in præiudicium agnatorum.*
6 *Et an ſi ſecundus vaſallus velit tale feudum alienare requiratur conſenſus prioris, vel immediati domini.*

Ex Additionibus.

1 *An vaſallus abſque domini conſenſu alium de feudo ſuo ſubinfeudare poſſit.*
2 *Et quid, ſi feudum ſit Eccleſiaſticum.*
3 *Lege non diſtinguente, nec nos diſtinguere debemus.*
4 *Reſoluto iure datoris reſoluitur quod ius acceptoris.*
5 *An, & quatenus vaſſalus de feudo decimarum alium inueſtire queat.*
6 *Quæ ad ſubinfeudationem requirantur.*
7 *An, & quatenus ſubinfeudatio fieri poſſit in præiudicium agnatorum, remiſſiue.*
8 *Non ſolum vaſallus, ſed etiam ſubuaſallus feudum ſuum alij in feudum concedere poteſt.*

ADDITIONES.

a S*Vbinfeudare.*] Fallit ſi ſit appoſitum pactum de non alienando, per Cæphalum in conſilio 197. numero 26. Item quod vaſallus poſſit irrequiſito domino, infeudare alium vaſallum de feudo, quod ipſe habeat, atque recognoſcit à domino, commune, vide per Duen. ſub regula 40. verſicul. limita primo, vbi communem atteſtātes retulit, & in fin. citat Curt. ſublimitantem, & dixi in collect.mea commu.opin. verſic.vaſallus. numer.42. Giach.

Nunquid poſſit vaſallus ſine domini conſenſu aliū ſubinfeudare.] Quod
1 vaſallo† licet abſque domini cōſenſu feudum ſuum, vel eius partem, alij uiciſſim in feudum concedere, pateſcit ex titulo quinto, ſed etiam rei verſ. per feudum tamen,& titulo 9. in principio, verſic. ſi verò, uel totum,& titulo uigeſimoſexto, §.beneficium,& tit.34.§.ſimiliter.lib.2.F.Et, poſt Clarum hic noſtrum, pro confirmatione huius pronunciati infinitas ferè auctoritates cumulat Henricus à Roſenthal.in tract.feud,cap.9.membr.1,concluſ.43.ſub littera A. *Harpr.*

QVÆST. XXXII.

1 *Quæro nunquid poſſit vaſallus ſine domini cōſenſu alium ſubinfeudare*
a *de feudo,quod ipſe habet? Reſpō.quod ſic.Ita tenet gl.in c. quæ in Eccleſiarum,in verbo, Alienandi feudum, de conſtit. quam dicit eſſe cōmuniter approbatam Goz.conſ.62.nu.5. & eſt communis concluſio, vt atteſtatur Curt. iun. de feud. in q.4. principali, in vltima cauſa priuationis feudi, in 1. quæſt. 1. regulę. Et hoc vetuſtis, & noſtris moribns receptum eſt, vt dicit Zaſ. de feu. in 9.par.verſ.2.fallit.Non tamen potui hactenus reperire apud Doct.aliquam bonam rationē,cur ſtante generali prohibitione alinationis feudi ſit permiſſa ſubinfeud. cū tamen nulla uideatur ſubeſſe cauſa ſpecialitatis ſatis concludens.*

2 *Et hæc quidem concluſio de plano procedit in feudo ſecu-*
b *lari: ſed* b *quid in Eccleſiaſtico? Reſp. Bald. in c.1. præterea,de ca. Cōrad.loquēdo per verbum, forte.tenet,quod non*

2 b *Sed quid in Eccleſiaſtico.*] Quod † uaſallus non ſolum feudum Laicum, ſed Eccleſiaſticum etiam alij concedere in feudum poſſit, multiplex ſuadat ratio. Tum quia loca iuris feudalis omnia modo allegata, de ſubinfeudatione tractantia, abſque ulla diſtinctione inter Feudum Laicum, & Eccleſiaſticum, uaſallo ius tribuunt de feudo ſuo alium inueſtiendi. Aſt ubi lex non diſtinguit, nec nos diſtinguere debemus,lege de pretio 8. ff. de public. in rem act.

3 Tum † quia per ſubinfeudationem Eccleſiaſtici feudi conditio Eccleſiæ deterior non efficitur: ſiquidem uaſallus ſine fraude, & eiuſdem cōditionis perſonæ, & ſub ijſdem pactis, ſubinfeudationem facere iubeatur, teſte Claro noſtro hic numero quarto,& nos illud infra numero ſexto demonſtrabimus paulò accuratius.

Tum quia neque domino, neque feudi ſucceſſoribus ullum hic pręiudiciū creatuur: quippe cum mortuo uaſallo, qui ſubinfeudauit, ius ſubinfeudari extinguatur, titulo quinto, §. Rurſus, libro primo. F. & titulo nono in principio, uerſiculo ſi autem diſſentiente. ibi. Si tamen etiam ſine Hærede maſculo deſcenden-
4 te, &c. libro ſecundo. F. Extincto † namque, & reſoluto

iure

iure datoris, extinguitur
quoque, & reſoluitur ius
acceptoris, argum.l.peto.
69.§.prædium 1.ff.de leg.
2.l.fundum.7. ff. de actio-
nibus empt. Hartma. Piſt.
lib.2.q.44. nu.8. Atque ita
poſt Clarum noſtrum, &
ab eo relatos hic tradunt
Schrader.in tract. feu par.
8.c.2.nu.10. Vult.lib.1.de
feud.c.10.nu. 80.& D.Bo
cerus in tract. de commo-
do,& iure ſenioris, &c.li-
bro 2.cap.6.nu.73.& ſeqq.
Harprec.

c *Poſſit ſubinfeudari.*]
Pone factam eſſe ſubinfeu
dationem, modo quęritur,
quid ſi ſecundus commit-
tat feloniam, cui deuolua-
tur res, an primo domino,
an vero primo feudatario?
vide per Alexand. in l. poſ-
ſi dere,§.ex contrario,ff.de
ac quir. poſſeſſ. *Giach.*

d *Sed ſi ſit feudum deci-*
5 *marum.*] An,& quatenus
vaſallus, qui decimas ab
Eccleſia in feudum habet,
de hoc feudo alium inue-
ſtire queat, pręter Clarum
noſtrum, ſatis explicant Za
ſius in epitom. feud. par.9.
num. 17. M. in conſuetud.
Pariſ.§.46.q.4. Schrader.
d.par. 8 cap.2.nu.17. Co-
uarr.lib.1 variar.reſolu.c.
17.nu.5.verſ. præter hæc,
& illud Mozz.in tracta.de
feud.rubr.ſiue titul. de re-
bus, &c. num. 20. & Ro-
ſenthal.d. tract. feud. cap.
4.concluſ.28. numer.2.&
ſeqq. *Harpr.*

Tria requiruntur.]
Adde, vt per Iac. qui etiam
idem tenet, atque iſta tria
commemorat in ſuis quę-
ſtionibus feud. q. 30. ſub
num.38. & de duobus pri-
mis requiſitis, vide per So
cin. commune atteſtātem
tam in feudo habito à lai-
co, quam in feudo habito
ab Eccleſia, in conſilio 66.
col.2.& poſt num. 5.volu.
3.& dixi d.collect.mea,nu
mer.14.& 35. *Giach.*

Tria requiruntur.] Ad
6 hoc, vt † ſubinfeudatio va
leat, tria iure feudali co-
pulatè deſiderantur. Pri-
mum, vt fiat ſincerè, &
abſque fraude, d.titul.9.in
princ. verſ ſi verò,& d.ti-
tul.26.§.beneficium,lib.2.
F. Deinde, vt fiat perſonæ
æquali, aut certè melioris
non deterioris conditionis
quam eſt vaſallus,d.tit.26.
§.beneficium, ibi, dum ta-
men militi detur, &c. &
prædicto tit.34.§.ſimiliter

c *poſſit c ſubinfeudari. Contra-*
riam autem opi. quod imò poſ
ſit ſubinfeudari, tenuit Iac.de
Beluiſ. in c. 1. in princ. qui feu
dum dare poſſ. & hæc opin. eſt
magis communis, vt dicit So-
cin. conſ. 66. poſt nu.3. lib.3.
Zaſius de feud. in 4. par. verſ.
Secundo fallit. Licet enim Ec-
cleſia in multis ſit priuilegia-
ta, in hoc tamen non videtur
poſſe allegari probabilis ratio
diuerſitatis inter Eccleſiam,
& priuatum: merito eodem iu
re cenſeri debet.

3 *Sed quid d ſi ſit feudum de-*
d *cimarum, nunquid laicus cano*
nice inueſtitus ab Eccleſia, de
aliquibus decimis, poterit a-
lium laicum de ipſis decimis
infeudare? Reſpon. quod non,
etiamſi accederet auctoritas,
& conſenſus Epiſcopi. Ita te-
net Innoc. in c. prohibemus. de
decimis, & ita ſentiunt com-
muniter Doct. vt ait Abb. in
eod. c. prohibemus, nu.4. quem
refert Iacob. in verbo, in feu-
dum, poſt num. 40. Ratio au
tem differentiæ inter feuda de
cimarum, & alia feuda Eccle
ſiaſtica eſt, quia laici non poſ
ſunt decimas retinere ſine pe-
riculo animarum ſuarū: ideo
Eccleſia omni ſtudio conatur
eas ex eorum manibus extir-
pare, quæ cauſa non militat in
alijs feudis, quæ licite etiam a
laicis retinere poſſunt. In con-
trarium tamen facere viden-
tur ea, quæ dixi ſupra, quæſt.
13. verſ. Sed quæro.

4 *Scias tamen, quod ad hoc,*
vt huiuſmodi ſubinfeudatio,
quæ fit per primum vaſallum
e *valeat, tria requiruntur. Pri*
mum, quod vaſſallus hoc fa-
ciat bonæ fidei, & ſine fraude.
Secundum, quod ille cui ſubin-
feudatur, ſit eiuſdem cōditio-
nis, & qualitatis, cuius eſt ip-
ſe vaſallus. Tertiū, quod ſub-
infeudet cum eiſdem pactis,
& conditionibus, cum quibus
ipſe tale feudum tenebat. Ita
dicit glo. in d. c. 1. §. præterea,
in gl. magna, circa fin. quæ in
hoc eſt cōiter approbata, vt
atteſtatur Iac. in verbo, & cū
pacto. de non alien. poſt nu.2.
in verbo, ita etiam quod ipſi
poſt num. 3. & dicit Molin. in
conſuet. Pariſ. feud. §. 32. nu.
18. quod omnes Doct. illam ſe
quuntur.

5 *Sed circa huiuſmodi ſubin-*
feudationem eſt aduertendū,
quia principaliter concernere
poteſt, & pręiudicium domi-
ni, et etiam pręiudicium agna
torum: puta ſi vaſallus non ha
bens filios inueſtiat alium ha-
bentem filios, quo caſu, cum
per eius mortem eſſet operien
dum feudū domino, vel agna-
tis, iuxta qualitatem feudis
nulli dubium eſt, quin talis
ſubinfeudatio reſultet in eo-
rum omnium pręiudicium; &
ideò aliqui dicebant, quod feu
dum ſubinfeadatum non de-
beat remanere penes ſecundū
vaſallum, & eius deſcenden-
tes, plus, quam remanſiſſet pe-
nes primum vaſallum, & eius
deſcendentes, & hoc ſiue feu-
dum eſſet aperiendum domi-
no, ſine agnatis. Alij dicebāt
quod quatenus tractaretur de
pręiudicio domini, feudū debe
ret remanere penes iſtum ſe-
cundum vaſallum, etiam poſt
finitam lineam primi, ſecus au
tem quatenus cōcerneret prę
f *iudicium agnatorum. Et pro*
hac opin. videtur tex. expreſ-
ſus, quē ad hoc ponderat Cur.
iun. in loco ſupra allegato in
c. 1. §. 1. qualit. olim feu. pote.
alien. vbi dicitur, quod quomo
docunque primus vaſallus eſ-
ſet feudo priuandus, nō poteſt
feudum adimi ſecundo vaſal-
lo, ſi ſit paratus iſtud ab ipſo
domino recognoſcere, & illi
ſeruire. In practica tamen cre
do, quod non poſſit ſuſtineri,
Quantum vero ſit ad preiudi-
cium agnatorum, omnes fere
conueniunt, quod quando feu-
dum eſt antiqnum, ſiue pater-
num, non durat apud ſecundū
vaſallum, niſi donec viuit va-
ſallus, qui ſubinfeudauit, vel
eius deſcendentes. Eo autem
mortuo, reſoluitur ſubinfeuda
tio, venitque proximior agna
tus ad feudum. Ita dicit Spec.
de feud. §. quoniam. verſ.39.
& eſt communis opi. vt dicit Alex. conſ. 15. num.9. lib. 5.
quem refert Ruin. conſil.37. nu. 18. lib.1. & conſ. 213. poſt
nu.2. eod. vol. Cum enim feudum iſtis agnatis debeatur expa
cto, & prouidentia primi concedentis, merito non poteſt va
ſallus aliquo modo eis pręiudicare per huiuſmodi ſubinfeu-
dationem. Et ita volunt communiter Doctores, vt dicit Be-
rous quęſt. 79. num.5.

6 *In propoſito huius concluſionis quęro; Pone, quod g iſte*
g *ſecundus vaſallus, cui feudum fuit ſubinfeudatum, velit il-*
lud alienare, nunquid requiretur conſenſus prioris, & ſupre-
mi domini, an autem conſenſus domini immediati, qui ſubin-
feuda-

ibi in feudum tamen re-
ctè dabit, ſi ſecunda perſo-
na ſit talis, &c. lib. ſecun-
do. F. Tertio, vt fiat ijdem
ſub conditionibus, ſub qui
bus ſubinfeudās illud a do-
mino accepit. dict. tit.34.
§.ſimiliter. verſ. profecto
ille, lib.2. F. Verum de hi-
ſce ſubinfeudationis requi
ſitis, exquiſitè, poſt alios
diſſertant Borcholt. in cō-
mentar. in conſuetud. feu.
capit. octauo, numero 50.
Hartman. Hartm. de feu.
obſeruat. 38. Mynſinger.
cent.1.obſeru.62. Hartm.
Piſtor.d.quæſt.44.nnm.4.
Mozz.d.tract. de feud.tit.
de his, qui feud. dar. poſſ.
numero 26. Vulte.d.lib.1.
de feudal.cap.10.num.81.
cum ſequentib. & Henri-
cus à Roſenthal.d.tractat.
feud c.9. membr. 1. concl.
43.& ſeqq. necnō H. in tra
ctat.feud.c.12.pag.323.&
ſeqq. *Harpr.*

f *Agnatorum.*] Item
quod mortuo infeudante,
proximior agnatus admit-
tatur ad reuocationem ip-
ſius infeudationis, etiam ſi
ſine fraude facta fuiſſet di
cta infeudatio, per Rolan.
conſ.67.nu.17. *Giach.*

Præiudicium agnatorū.]
7 An † & quatenus ſubin-
feudatio fieri poſſit in præ
iudicium agnatorum, poſt
Clarum hic noſtrum, decla
rant Hartman. Piſt. d. lib.
2.quæſt.44.num.6. Vulte-
ius d.cap.10.num.82. ver-
ſic tertio ne fiat, &c. Ro-
ſenthal.dicto c. 9. membr.
1.concluſ. 48. alijque ferè
ſexcenti, ad hoc recenſiti.
Harpr.

g *Pone, quo iſte ſecun*
dus vaſallus, &c.] Quod
8 non ſolum † vaſallus, ſed
& ſub vaſallus feudū ſuū,
alij in feudum concedere
poſſit, & ſic deinceps,
non tantum bis, vel ter,
ſed vſque in infinitum, pa-
tet ex capitulo primo.§.ſi-
militer, ibique Aluarott.
&

& Præpoſit. de lege Cor-
rad.tit.34. lib. 2. F. Schra-
der.in tractat.feud part.8.
cap.2.num.13.& D. Boce
rus dict. tract. de commo-
do, & iure ſenior.lib.2.ca-
pit.6.num.82. & ſequent.
Harpr.

feudauit? Reſp. quod requiri-
tur coſnenſus prioris, & ſupre
mi domini, non autem conſen-
ſus dnmini immediati. Ita di-
cit gloſ. in c. Imperialem, §. il-
lud, verbo, Niſi requiſitus,
prohib. feudi alien. per Fri-
der. & eſt magis commu. opi.
vt atteſtatur Iacob. in verbo, Et cum pacto, de non ali. nnm.
21. & ſeq. Cagnol. in leg. conſilij. §. ſocij mei, nu.9. ff. de reg.
iuris. Zaſ. de feud. in 9. parte, verſ. Sed occurrit. Nam apud
primum vaſallum, poſt factam ſubinfeudvtionem, non rema
net neque directū, neque vtile dominiū, ſed ſolummodo quæ
dam reliquiæ vtilis dominij, quæ tanquam modici momenti
non attenduntur, ſed attenditur prima, & potior cauſa, quæ
eſt dominium directum remanens apud primum dominum.
Quod nota, quia cum hęc quęſtio ſemel cōtigiſſet de facto, ali
qui, qui prædicta non viderant, reſponderunt contrarium.

QVÆSTIO XXXIII.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Vaſallus an poſſit ſine conſenſu domini feudum alteri locare.*
2 *Et an dare ad libellum.*
3 *Et an concedere in emphyteuſin.*
4 *Et quid de conſuetudine.*

Ex Additionibus.

1 *An, & quatenus vaſallus ſine conſenſu domini feudum alteri locare queat.*
2 *Locatio ad tempus longum alienatio non videtur.*
3 *Alienatio feudi per libellum facta eſt prohibita.*
4 *Contractus libellarius quis.*
5 *An, & quatenus datio in emphyteuſin vaſallo interdicta, re-miſſiue.*

QVÆST. XXXIII.

1 Q*Væro, an vaſal-*
a *lus a poſſit ſine*
conſenſu domini
feudum alteri lo-
care? Reſpon. de locatione ad
b *modicum b tempus, res omni*
caret difficultate. Sed de loca-
c *tione ad longum c tempus, d di*
d *cendum eſt, quod nō poteſt va*
ſallus id facere abſque conſen
ſu domini. Et ad hoc allegatur
Bald. in c. 1. §. aut ſi libellatio
quib. mod. feud. amit. quē om
nes ſequntur, vt dicit Iacob.
in verbo, Et cum pacto. de non
alien. nu.15. & eſt communis
concluſio, vt dicit Curt. iun. de
feud. in 4. parte, in vltima cau
ſa amiſſionis feudi in 1. reg. q.
3. Bertran. conſ.2. nu.4. lib.2.
in 2. parte. Eſt enim talis loca
tio ſpecies alienationis, vt di-
cam infra, §. Locatio.

2 *Pariter etiam non poteſt va*
ſallus ſine domini cōſenſu rem
e *feudalem dare e altri ad libel*
lum, Text. eſt clarus in c. Im-
periulem in princ. de probib.
feud. alien. per Frider. & ita
expreſſe determinant Doctor.
vt dicit Iac. in verbo, Ita etiā
quod ipſo, nu. 9.

3 *Idem etiam f dicendum eſt*
f *in emphyteuſi, eadem ratione*
vt ſcilicet non poſſit vaſallus
ſine conſenſu domini rem feu-
dalem dare alteri in emphy-
teuſin. Ita tenet gl. in c. Impe-
rialem, in princ. in verbo, ſeu
alienare, circa fi. Et eſt magis
commu. opi. vt dicit Curt. iun.
in d. 4. par. in 2. q. 1. reg.

4 *Scias tamen, quod quicquid*
ſit in puncto iuris, hodie ex ge
nerali cōſuetudine vaſalli pa
ſcua, terras incultas, eremos
feudales in emphyteuſin con-
cedunt. Et de hac conſuetudi-
ne atteſtatur Petr. Iac. & poſt
eum Io. Raynal. in d. c. Impe
rialem, §. 1. Io. Fabr. in §. adeò.
Inſtit. de locatio. quem refert
Curt. iun. in d. 2. q. Quod non
quia hęc conſuetudo ita tolera
ta excuſaret vaſallum a pœna
priuationis, quam de iure in-
curriſſet, propter talem conceſ
ſionem emphyteuticā fectam
de re feudali.

ADDITIONES.

a *AN vaſallus poſſit ſine conſenſu domini feudum alteri loca*
1 *re.*] Quamuis † Doctores communiter teſte hic Claro
noſtro, diſtinguendum exiſtiment inter locationem ad modicū
tempus factam, & inter eā
quæ fit ad longum aliquod
tempus, puta decē, vel plu
res annos; vt hæc non va-
leat? illa verò ſubſiſtat, Iac.
de Beluiſ. in c. 1.§.donare,
qualiter olim poterat feu.
alien.tit.9.lib.2.F.Laudēſ.
ibid.n.5. Mozz.in tract.de
feud.tit.ex quib. cauſ.feu.
amitt.nu.130.Vult. libr.1.
de feu.c 10.n.48.Borchol.
in Commenta.in conſuet.
feu.c.8.nu.36.Sonsbecc.in
Cōment. in vſus feud.par.
12.nu.84.Roſenth. in tra-
ctat. feud.c.9.mēbr.1.con-
cluſ.7.nu.8.& ſeq. vbi cō-
plures cumulatè allegat:
contraria tamen ſententia
quod videlicet quæuis lo-
catio feudi, ſiue ad breue,
ſiue ad longum tēpus fiat,
ſi modo fraudulenta nō ſit
ſubſiſtat, veriſimilior vide
tur. Tum quia locatio feu-
di ſimpliciter, abſque vlla
diſtinctione inter tempus
breue, aut longum, vaſallo
conceditur, d.tit 9 §.dona-
2 re.lib.2.F. † Tum quia lo
catio etiam ad tempus lon
gum alienatio non cenſe-
tur, l.nō ſolet 39. ff. locati.
ne quidē in ſuperficiario.
l.vlt.ff.de ſuperficieb. et lo
cator poſſeſſionem rei retinet.l.officium.9. verſ.denique ait.ff.
de rei vendic. His, & alijs rationibus hanc opinionem tuentur.
Pinel.ad l.1.part.3.num.66.cap de bon.matern. D. Obrecht.de
feud.c.3.n.127.Rudinger.lib.1.var.lect.iur.feud.c.53.num.5.
cum ſeqq.D.Boc.in tract.de commodo, & iure ſenior. lib.2.c.
6.nu.146.cum ſeq. *Harpr.*

b *Ad modicum tempus.*] Et de locatione facta à Prælato ad
tempus nō longū, quòd valeat; licet nō obliget ſucceſſorem, niſi
facta ſit pro vtilitate Eccleſiæ: commune vide per Gabriel. Eu-
gubin.conſ.82.num.82.& in collecta mea commun.opin.verſ.
locatio. numero quarto. *Giach.*

c *Ad longum tempus.*] Item de locatione ad longum tem-
pus facta per Prælatum, & capitulum ex iuſta cauſa, & cū debi
ta ſolemnitate quod valeat commune, vide per Rol. in conſ.96.
nu.20.& omninò in d.colle.mea ſub nu.8. vbi de conſtitu. Pauli
Veneti Papæ II. memini,
quæ contrarium diſponit.
& de illius extenſione fa-
cta in rebus Eccleſiaſticis.
Giach.

d *Dicendum eſt.*] Hæc
eſt opin. Matth. de Afflict.
in d. c. Imperiale, nu.6 Iaſ.
in l.fi.n.122.C de iur.em-
phyt.Cur.iun.in tract.feu.
4.par.vlt. cauſ. amiſ. feud.
reg.q. 3.locatio enim ad lō
gū tēpus parū diſtat ab alie
natione, & ideò prohibita
alienatione, cenſetur etiā
prohibita locatio ad longū
tempus. *Gouean.*

e *Dare alteri ad libellū.*]
3 Quod † alienatio feudi per
libellū, ſiue contractum li
bellariū facta iure ſit pro-
hibita, cōſtat ex tit.5. §.aut
ſi libellario, & tit.13.lib.1.
F. titulo nono, §. donare.
titulo 39. in fine principij.
titulo 44. & titulo 55. in
4 princ.lib.2.F. Eſt † autē cō-
tractus libellarius, quo res
in aliū transfertur iure vē
ditionis, ſcriptura interue-
niente, & certa pecunię ſū
ma initio data precij nomi
ne, non tamen iuſti: & hoc
amplius conſtituta merce
de, ſiue pēſione annua ſol-
uenda venditori, vel certo
conditoq. tempore contractus renouetur, numerato rurſus pre
tio certo, vel arbitrario. Vult.d.lib.1.de feu.c.10.nu.49. Cuiac.
ad tit.2.lib.1.F. Borcholt.d.Comment.in conſuet.feu.c.3.n.45.
Bocer.d.lib.2.c.6 nu.186.& ſeq. *Harpr.*

5 f *Idem etiam dicendum eſt in emphyteuſi.*] An † & quatenus
vaſallus abſque domini conſenſu feudū ſuum in emphyteuſin
dare poſſit, poſt Clarum noſtrum hic, explicant Borchol.d.cō-
ment.in conſuet.feu.c.8.nu.37. Vvrmbeſer.de feud.obſeru.33.
Mynſinger.cent.6.obſer.30.nu.1. Mozz.de amiſſ.feu. nu.130.
& D.Bocer.d.c.6.nu.140.& aliquot ſeqq. *Harprec.*